LM-011/2025

Løgtingslóg 1.

Gunnvá Ellendersen

Fra: Rói á Kósini <roiakosini@hotmail.com>
Sendt: 12. juli 2025 10:12
Til: Løgmálaráðið
Cc: Kommunulæknafelag Føroya
Emne: Re: Til ummælis: uppskot til løgtingslóg um sterilisatión og kastratión

Viðmerkingar frá Kommunulæknafelag Føroya

KLF fegnast um at atgongdin til sterilisatión gerst lættari.

Allir borgarar yvir 25 ár sum búgva í Føroyum og ynskja sterilisatión, hava rætt til sterilisatión. Tá skal læknin ávísa til sjúkrahúsið um fremur viðgerðina. Av tí at tað ikki krevur læknafakliga kompetancu at vurdera aldur og bústað, so er vert at umhugsa at borgarin sjálvur bað sær tíð á viðgerðarstaðnum.

Viðmering til §10:
" § 10. Landsstýrisfólkið ásetir nærri reglur um umsókn um sterilisatión og um viðgerð av málum um sterilisatión. Landsstýrisfólkið ásetir somuleiðis nærri reglur um ráðgeving og stuðulssamrøðu í sambandi við sterilisatión "

Tá talan er um sterilisatión av borgarum sum eru minni mentir, er neyðugt at hesar leiðreglur eisini eru klárar tá lógaruppskotið verður sett í verk. Tað er neyðugt at kommunulæknin veit og kann vegleiða um hvør veitir óhefta ráðgeving og stuðulssamrøður og hvar umsóknin um sterilisatión skal sendast.

vh
Rói á Kósini, kommunulækni
Vegna KLF

From: Kommunulæknafelag Føroya <nevndin@kl.fo>
Sent: Friday, July 4, 2025 4:52 PM
To: 'Rói á Kósini' <roiakosini@hotmail.com>
Subject: VS: Til ummælis: uppskot til løgtingslóg um sterilisatión og kastratión

Fra: Andreas Sjóvará <Andreas.Sjovara@hmr.fo>
Sendt: fríggjadagur, 4. juli 2025 14:01
Til: Heilsutrygd <heilsutrygd@heilsutrygd.fo>; Heilsustýrið <hst@hst.fo>; KS Klaksvíkar Sjúkrahús <ks@ks.fo>; ssh@ssh.fo; djurhuus@icloud.com; gudak@ls.fo; ranch@ls.fo; shaga@ls.fo; Turið Holm Johannesen <turidhj@kl.fo>; Kommunulæknafelag Føroya <nevndin@kl.fo>; aksbe@ls.fo; Dorrit & Jákup <djo@olivant.fo>
Cc: Steinar Eirikstoft <steinar@ls.fo>; Alexandra á Dul <alexandra@ks.fo>; hanto@ssh.fo; Landssjúkrahúsið <ls@ls.fo>
Emne: VS: Til ummælis: uppskot til løgtingslóg um sterilisatión og kastratión

Góðan dagin

Víðarisent verður tykkum til ummælis uppskot til løgtingslóg um sterilisatión og kastratión.

Møguligar viðmerkingar kunnu sendast Løgmálaráðnum á teldupost lmr@lmr.fo í seinasta lagi fríggjadagin 8. august 2025.

LM-011/2025

Vinarliga

Andreas Sjóvará
Fulltrúi

73 40 15
@ andreas.sjovara@hmr.fo

HEILSUMÁLARÁÐIÐ
Ministry of Health

Heilsumálaráðið
30 40 50
@ www.hmr.fo

Fra: Elsa Magnussen <Elsam@lmr.fo>
Sendt: 1. juli 2025 14:36
Til: Fiskimálaráðið Journal <fisk@fisk.fo>; Heilsumálaráðið <hmr@hmr.fo>; Journalin hjá LMS <journalin@tinganes.fo>; Barna- og útbúgvingarmálaráðið <bumr@bumr.fo>; Umhvørvismálaráðið <umhvorvi@umhvorvi.fo>; VMR-Journal <uvmr-journal@uvmr.fo>; Almanna- og mentamálaráðið <ammr@ammr.fo>; Familjufyrisitingin <famf@famf.fo>; Føroya Kærustovnur <fks@fks.fo>; ella@ls.fo; ls@ls.fo; politi@politi.fo; srfelag@gmail.com; amnesty@amnesty.fo; megd@megd.fo; mail@psykolog.fo; AV Almannaverkið <av@av.fo>; Javnstøðunevndin <javnstoda@javnstoda.fo>; Fíggjarmálaráðið <fmr@fmr.fo>; Etiskaradid <er@er.fo>; marjusdam@gmail.com; Jan Rasmussen <JanRa@ls.fo>; ljm.foroya@gmail.com; Gigni <gigni@gigni.fo>; mammuhjalpin@mammuhjalpin.fo; provita@provita.fo; frittvalfo@gmail.com; foe@stps.dk
Emne: Til ummælis: uppskot til løgtingslóg um sterilisatión og kastratión

Góðan dag

Við hesum verður uppskot til løgtingslóg um sterilisatión og kastratión sent tykkum til ummælis.

Sterilisatión, sum ikki krevur loyvi
Skotið verður upp, at persónar, sum hava fylt 25 ár, og sum eru førir fyri at skilja týdningin av inntrivinum, hava rætt til at verða steriliseraðir. Tað er tí ikki neyðugt við loyvi fyri at verða steriliseraður. Harafturat verður skotið upp at áseta eina kravda umhugsunartíð fyri fólk millum 25 og 30 ár, soleiðis at hesi ikki kunnu verða steriliseraði fyrr enn 6 mánaðir eftir, at viðgerðartilboð er givið.

Sterilisatión, sum krevur loyvi
Fólk, sum eru yngri enn 25 ár, og fólk, sum orsakað av t.d. menningartarni ella sálarsjúku, ikki eru før fyri at skilja týdningin av inntrivinum, kunnu undir nærri ásettum treytum verða steriliseraði við loyvi frá einum samráði.

Samráðið verður mannað við einum løgfrøðingi, einum serlækna í psykiatri og einum sosialráðgeva.

Loyvi kann verða givið, um týðandi vandi er fyri arvaligum sjúkum, um umsøkjarin og makin ikki eru før fyri at taka sær av einum barni, um týðandi vandi er fyri, at umsøkjarin ikki megnar at fullføra viðgongutíðina, ella at eitt barn ikki verður lívført. Somuleiðis verður skotið upp, at loyvi kann verða givið til sterilisatión orsakað av sosialum umstøðum.

Avgerðir hjá samráðnum kunnu kærast til Føroya Kærustovn.

Ráðgeving og stuðulssamrøða

Skotið verður upp, at fólk, sum ikki eru før fyri at skilja týdningin av inntrivinum, skulu hava í boði ráðgeving og stuðulssamrøðu frá seksualvegleiðara ella sosialráðgeva.

Endamálið er at stuðla viðkomandi í at taka eina avgerð á væl upplýstum grundarlagi og at stuðla viðkomandi í at geva kunnað samtykki.

Eingin heimild er fyri at fremja eina sterilisatión undir tvingsli.

Kastratión
Skotið verður upp, at kastratión bara kann verða framd við loyvi frá samráðnum. Loyvi verður bara givið, um kynstráanin setir viðkomandi í vanda fyri at fremja brotsgerðir ella førir við sær álvarsligar sálarligar sjúkur ella sosiala skerjan. Ein frágreiðing frá Rættarlæknaráðnum skal fyriliggja.

Skotið upp, at loyvi ikki kann verða givið til kastratión av persóni undir 25 ár. Hetta broytir galdandi lóg soleiðis, at aldursmarkið verður broytt frá at vera 21 ár til at vera 25 ár.

Sambært galdandi lóg er heimild fyri at geva loyvi til kastratión av persónum undir 18 ár, um heilt serligar orsøkir tala fyri tí. Skotið verður upp, at heimildin fyri at veita undantak, um heilt serligar orsøkir tala fyri tí, verður strikað.

Møguligar viðmerkingar kunnu sendast Løgmálaráðnum á teldupost lmr@lmr.fo í seinasta lagi fríggjadagin 8. august 2025.

Vinarliga / Kind regards

Elsa Magnussen
Fulltrúi / Head of Section
Mobile: +298 73 40 58
elsam@lmr.fo

LØGMÁLARÁÐIÐ
Ministry of Justice

Løgmálaráðið
Gongin 7
Postrúm 377
FO-110 Tórshavn

+298 35 80 80
www.lmr.fo